

SIGAR MALTIN

IMĦARSA BIL-LIĠI

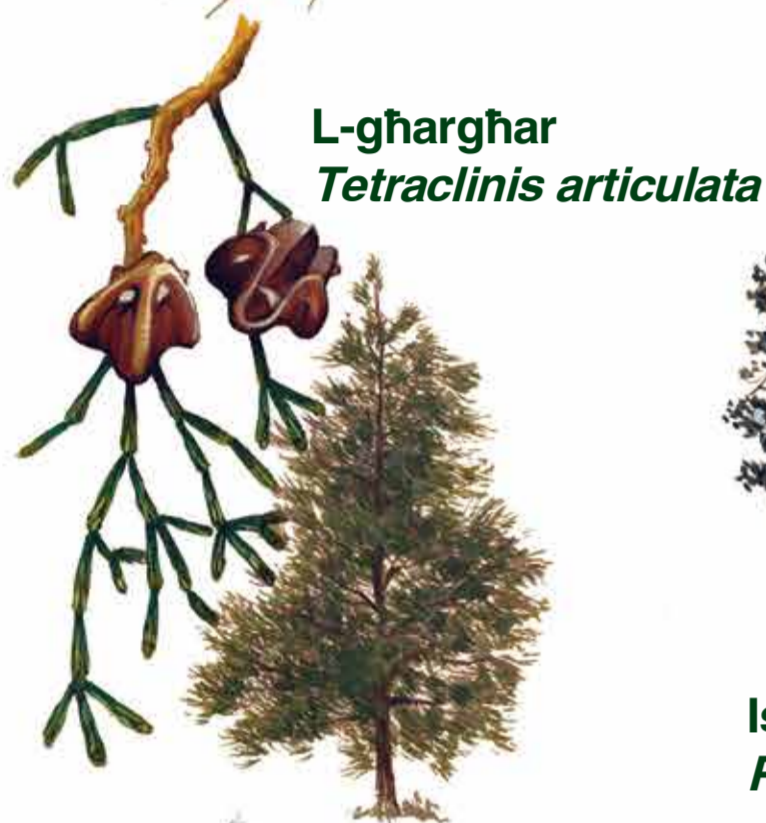
Iż-żnuber/
Is-siġra tal-prinjol
Pinus halepensis

Il-ġummar
Chamaerops humilis

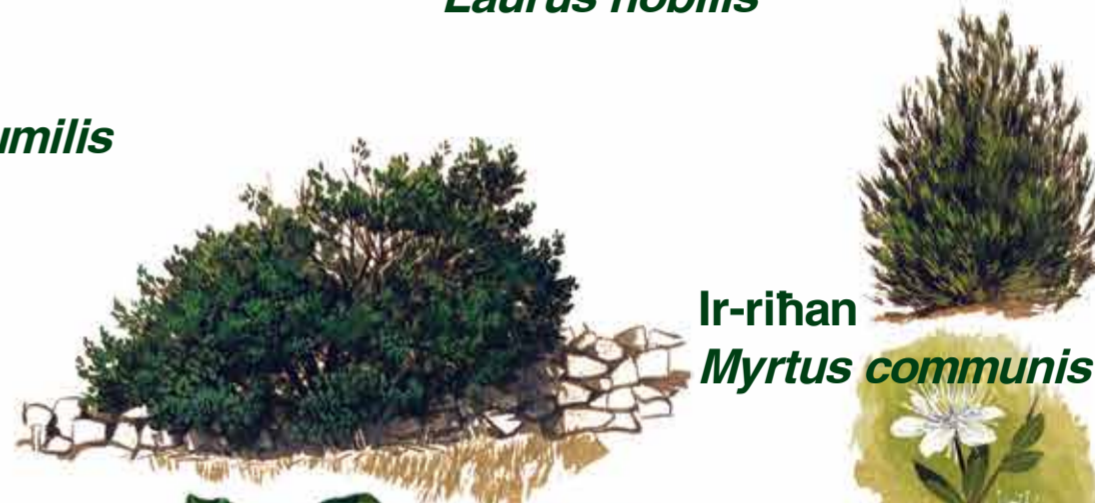
Ir-randa
Laurus nobilis

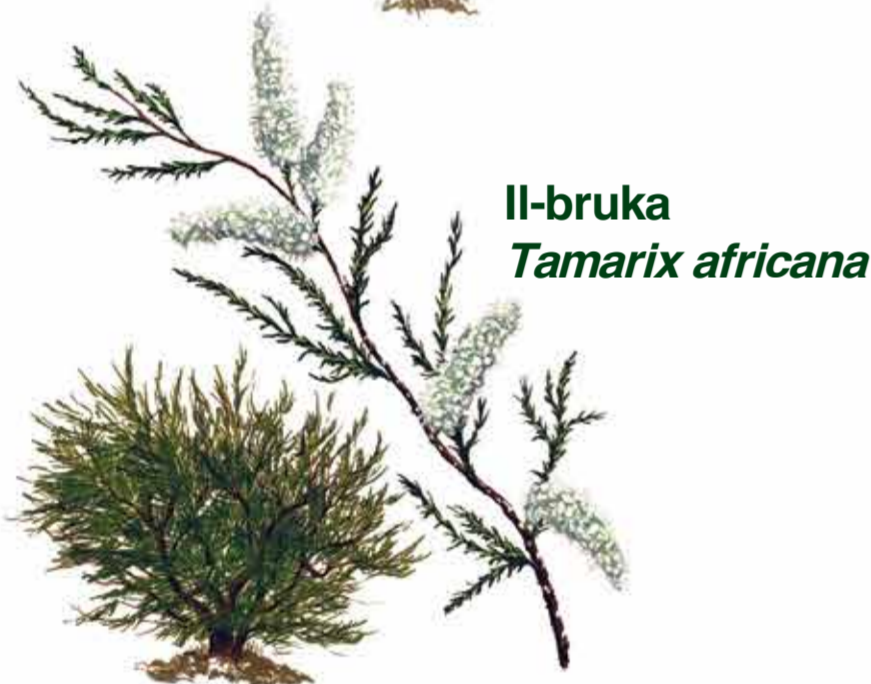
L-ġhargħar
Tetraclinis articulata

Is-siġra tal-luq
Populus alba

Ir-riħan
Myrtus communis

Il-bruka
Tamarix africana

Il-balluta/
is-siġra tal-ġandar
Quercus ilex

Il-ħarruba
Ceratonia siliqua

Is-siġra ta' Ġuda
Cercis siliquastrum

Tpinġija ta' Andrew Micallef mill-poster 'Xi Siġar Maltin' (1998)
Dipartiment għall-Ħarsien tal-Ambjent

Madwar 60 siġra li jinstabu fil-Gżejjer Maltin jistgħu jissejġu 'siġar Maltin'. Minn dawn uħud huma indiġeni, jiġifieri li ilhom jikbru b'mod naturali fil-Gżejjer Maltin għal eluf ta' snin, u ma ġewx imdaħħla mill-bniedem. Oħrajn, bħall-ħarruba (*Ceratonia siliqua*), huma arkeofiti, jiġifieri li kienu mdaħħla fil-Gżejjer Maltin aktar minn 500 sena ilu. Is-siġar Maltin muriġa fit-tpinġijiet huma legalment imħarsa permezz tal-Att dwar il-Ħarsien tal-Ambjent.

Adattazzjonijiet għall-klima Maltija

- Is-siġar Maltin adattaw sew għall-klima Maltija.
- Għandhom għadd ta' adattazzjonijiet li jippermettulhom jegħlbu s-sajf sħun u xott u x-xitwa ħafifa u bix-xita.

- Dawn jinkludu sistemi ta' għeruq li jistgħu jinżlu fil-fond u jiġbdu l-ilma minn xquq fil-blat taħt l-art kif ukoll weraq oħxon, suf żgħir u lewn ċar biex inaqqsu t-telf ta' ilma u jissaportu temperaturi għoljin.

Kwistjonijiet ta' konservazzjoni

- Is-siġar fil-Gżejjer Maltin huma generalment skarsi imma xi speċi huma bħalissa mhedda, waqt li xi ftit oħra kważi għebu mill-ambjent naturali.
- B'xorti tajba xi wħud minn dawn is-siġar xorta jinstabu fil-ġonna u bħala siġar tat-triq.
- Is-siġar Maltin jagħmlu parti mill-wirt tagħna u għalhekk għandhom ikunu rispettati.
- Kull meta jkun possibbli huwa aktar għaqli li jintużaw siġar Maltin fil-ġonna u fil-landscaping, milli siġar barranin.

Siġar barranin

- Kont taf li xi siġar jistgħu fil-verità jagħmlu l-ħsara lill-ambjent Malti?
- Per eżempju, ix-xumakk il-falz (*Ailanthus altissima*) jikber malajr ħafna u b'hekk jinvadi u jinfirex bla rażan.
- Din is-siġra tikkompeti ma' siġar Maltin għall-ħamrija, l-ispazju, id-dawl, l-ilma u n-nutrijenti u b'hekk teqred il-ħajja salvaġġa tal-post Maltija li tikber madwarha.
- L-akbar problema hija li huwa ferm diffiċli biex teħles minnha - li sempliċement taqtaha tgħinha tikber iktar malajr!